

NÉPLAP

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT KELETMAGYARORSZÁGI KERÜLETÉNEK NAPILAPJA

Építsük újjá az országot!

A falu és város dolgozóinak minden áldozata hiábavaló lehet, ha nem tudjuk az újjáépítés céljaira a közellátást és a pénzügyet is megszervezni. Az újjáépítés a nemzet összes erőinek mozgósítását követeli.

(Rákosi, VI. 10.)

Intelem

kezdő felhőborodókhoz

Igen sokan felhőborodnak manapság. Tegnap például egy úriember összes végtagjával hadonászva magyarázta, hogy borzalmas soknak tartja azt a tiz esztendő, amit „arra a szegény fiúra” (Szabó Károly nevű nyilas zsarolóra) mértek. Néhány héttel ezelőtt, amikor a néptörvényszék hét és tíz évet adott háborús uszító beszédéért és újság-cikkéért, szintén jelentkeztek a „jőszívű” lelkek és felhőborodtak.

Ezekhez volna néhány szavunk. Az eféle humanizmus és sajnálkozás embertelen és aljas cselekedet. Aki meg akar bocsátani azoknak, akik a világtörténelem legnagyobb gaztettének cinkosai voltak, maga is cinkos lesz. Robespierrehez jöttek egyszer hasonló kéréssel. A Megvesztégethetetlen így válaszolt: *ha lecsapolunk egy mocsarat, nem sajnáljuk a békákat és a szünyököket!*

Fasisztákat sajnálni annyit jelent, mint egy újabb fasizmust előkészíteni. Fasisztákat kiirtani pedig annyit jelent, mint megvédeni a humanizmust és emberi kultúrát.

De, ha már felhőborodásról van szó: volna még egy kérdésünk. Hol voltak a most felhőborodók, amikor valóban fel kellett volna háborodni? Például 1941-ben, amikor 120 ezer magyar katonát vittek el az országból és ezeknek több, mint fele elpusztult. Vagy 1942-ben, amikor újabb 120 ezer katonát vittek ki. Vagy 1943-ban, amikor újabb 120 ezer embert, vagy 1944-ben, amikor 400 ezer embert...

Hol voltak, amikor 750.000 magyar állampolgárt vagonba raktak és kihurcolták a háálba? Hol voltak, amikor a magyar szabadsághősöket háálra kínozták és kivégezték a magyar fasizmus börtöneiben?

Hol voltak a „boldog békében”? Amikor éhínség tarolt a magyar szegényparasztság soraiban. Amikor 60-70 filjér volt a napszám és a kiszáradt napszámosok kenyéren és hagymán éltek és támolyogva dolgoztak? Amikor proletárok tízezrei munkanélkül, rongyosan ödöngtek az utcákon? Amikor egész falvak laktak nyirkos barlangokban (nem bombatámadástól félték!), mert nem volt tehetségük egy viskót felépíteni. Hol voltak, amikor csendőrszuronyok használtak fel a sztrájkoló pécsi bányászok gyomrára? (1935 - 17 halott!)

Hol voltak, amikor a japán csapatok megrohanták Kínát és még a magyar lapokban is olvashatták, hogy a japánok tízezerszámra gyilkolták a polgári lakosságot? Hol voltak, amikor tudomást szerez-

BRASSÓ:

Összeolvad a francia kommunista és szocialista párt

Stettinius kijelentette, hogy a sanfranciscói konferencián örvedetesen szorossá vált a szovjet-amerikai barátság

A hármas találkozó

Truman elnök kijelentette, hogy *Sztálin* marsall és *Churchill* miniszterelnökön kívül az Egyesült Államok részéről *Stettinius* külügyminiszter, valamint *Hopkins* és *Davies* is részt vesznek. Az elnök egy sajtóértekezleten rámutatott arra, hogy az igazságos béke megőrzésére feltétlenül szükség van Nagybritannia, az Egyesült Államok közötti egységre, valamint az egymás iránti bizalom és tisztelet fenntartására. A háború győztes befejezése is ennek volt köszönhető.

A Kommunista és Szociáldemokrata Párt

egy pártba való tömörülésének híre most már Franciaországban is hozzánk érkezett. Tegnap közöltük a brassói rádió jelentését a dániai egységes munkáspárt megalakulásáról, ma a két francia munkáspárt közeli összeolvadásáról kapunk hírt. A brassói rádió szerint

a francia Kommunista Párt Központi Bizottsága összeállította a szocialista-kommunista közös programot.

A Kommunista Párt azt javasolja, hogy az új pártot *Francia Munkáspárt* nevezzék el. A „L'Humanité”, a Kommunista Párt hivatalos lapja hangsúlyozza az új párt megteremtésének szükségességét s ezzel kapcsolatban a következőket írja: *„A francia munkásságnak harcot kell folytatnia minden faji előítéllettel szemben és testvéri kapcsolatot kell létesítenie az összes országok népeivel. A munkáspárt megvédi a nemzetek szabadságának és függetlenségének elveit, maga határozza meg politikáját, külső nyomás-*

nak nem enged, bárholon is jöjjön az.”

A legutóbb lezajlott francia közvéleményes választások — mint azt a „Néplap”-ban megírtuk — a Szocialista-Kommunista Pártok abszolút többségével végződtek. *Pedig a választásokban nem vehettek részt azok az elhurcolt munkásmiliónok, akik akkor még németországi gyűjtőtáborokban szenvedtek.*

Június 23-án

fog befejeződni a sanfranciscói konferencia *Stettinius* amerikai külügyminiszter véleménye szerint. A szervezeti és eljárási kérdésekről tárgyaló albizottság szerdán 30 szavazattal elfogadta a vétőjogi javaslatot a *Dumbarton Oaks* javaslatok alapján. A javaslat meg egyezik a jaltai határozatokkal és csak *Kuba* és *Kolumbia* ellenzete. A javaslat mellett 30 állam szavazott, 15 nem vett részt a szavazásban.

Stettinius egy szovjet filmbemutató alkalmával páholyában fogadta a sanfranciscói konferencia szovjet kiküldöttét és a következőket mondotta: *„Boldog vagyok, hogy a szovjet kiküldötteknek köszönet mondhatok az értekezleten végzett kiváló munkájukért. Különös örömet jelent számomra, hogy a Szovjetuniót és az Egyesült Államokat egymáshoz kapcsoló baráti szálak szorosabbá váltak, azt, hogy a konferencia túljutott a vesélyes hullópontokon, elsősorban a szovjet diplomácia barátságosságának köszönhető.”*

A lengyel probléma

tárgyalása ma kezdődik Moszkvában. Tegnap délután megérkeztek a szovjet fővárosba azok a lengyel államférfiak, akik részt vesznek a lengyel nemzeti egység kormányának megalakító tárgyalásain. — *Oszupka-Moravszkit és Bjerutot Molotov* külügyi népbiztos és helyettese, *Vasinszki* fogadták a repülőtéren

Az angolok remélik, hogy most már hamarosan sikerülni fog olyan kormányt alakítani, amelyet az összes nagyhatalmak elismernek.

A lengyel fogolytáborok

ügyével az egész lengyel és szovjet sajtó behatóan foglalkozik. *Javojnszki* folytatódólag tanuvalomását közli a *Pravda*. Skócia ősi fővárosának közelében van egy tábor, amelyet a lengyel reakció teremtett. A tábor körül az angol demokrácia törvénye uralkodik. A lüskés drókerítésen belül a demokratikus világtól elszigetelve a londoni reakciós lengyel *Arczi* szervezki rendelkezik. A táborban nehézbilincsből verve sanylódnak a demokratikus érzelmű lengyelek.

A lengyel munkáspárt tagjait egymásután lövik agyon, mert állítólag székést kíséreltek meg,

hogy hazájukba visszatérjenek. Korbács, bot és ütlegek között kapják nyomorúságos élelmendezésüket. Helyzetük veszedelmesen hasonlít a dachau és maidsaneki módszerekhez. *„Most lehullott a lepel a londoni lengyel kormány üzelméről”* — írja a *Pravda*.

Lidic község

kiirtásának június 11-én volt 3. évfordulója. Emlékeztetes, hogy *Heidrich* náci hóhér meggyilkolása után a nyomozás szálai ebbe a cseh munkásközségben vezettek, amelynek lakóit *Frank* az utolsó szálig kiirtotta, a községet lerombolta és helyét felszántotta.

Frank az amerikaiak kiadják a cseheknek.

Benes elnök a lidici tragédia évfordulóján tartott beszédében a németek mellett a magyarok kitakarításáról is beszélt Csehszlovákia területéről.

Ezt az intézkedést tökéletesen igazságtalannak tartjuk, mert közismert, hogy Csehszlovákia magyar lakossága túlnyomó többségben de-

demokratikus érzelmű volt és nem vállalt soha közösséget *Horthy-Magyarországgal*. Csehszlovákiában jelent meg egy egész sor demokratikus könyv és folyóirat, amely Magyarországon sohasem láthatott volna napvilágot. Az az elenyésző fasizta-magyar kisebbség pedig éppen a magyarság hozzájárulásával volna kiküszöbölhető.

Páris tragédiájának

5. évfordulója június 12-én volt. 1940-ben ezen a napon vonultak be a németek Párisba. A francia kormány kiszolgáltatta Páris lakosságát a németeknek, Páris alatt a németeknek egyetlen katonája sem esett el.

Közismert tény, hogy a francia összeomlás a belső jobboldali korrupció eredménye volt. A németek Franciaország elfoglalása után ámulva látták, hogy a harcok szálai érintetlenül álltak a raktárakban, ugyanakkor, amikor a francia gyalogságnak nem volt páncélos támogatása. A német repülőgépek ellenállás nélkül röpködtek a francia vonalak felett, ugyanakkor a légvédelmi ágyúk ezrei bealajozva pihentek a hadianyag-gyárakban.

A vassárdisták

fasizta röpcédulákat terjesztettek Bukarestben. A röpcédulákat előállító üzembem nagymennyiségű, már kinyomott cédulát foglalt le a rendőrség. A fasizta mély értelmi szerzői a Maniu-féle parasztpárt vezetéséből kerültek ki.

Argentina

most nagykegyesen engedélyt adott a szövetséges kormányok megbízottainak, hogy az argentinai német követségen található iratokat átvizsgálják. Most már ennek aligha lesz sok értelme, hiszen hónapok alatt az utolsó kompromittáló levelet is eltűntethették.

Ebben az államban ezerszámra sanylódnak börtönökben a demokratikus érzésű politikai foglyok.

A budapesti svájci követség

titkárait, bizonyos *Peller* urat letartóztatták. Ezzel kapcsolatban a budapesti svájci követ kijelentette, hogy *Peller* a szovjet csapatok előrenyomulása idején több náci rejtegetett lakásán, mire diplomáciai állásából haladéktalanul elmozdították.

hazájukat védő abesszín harcokat és a foglyokat „elrettentő példaképpen” repülőgépről dobálták le a falvakba és táborokba?

És hol voltak akkor, amikor férjük, fiuk, apjuk, rokonuk és ismerősük hazajött az orosz frontról, kipakolta az orosz „szajréit” és elmesélte az orosz falvak és városok pusztulását?

Voltak, akik akkor felhőborodtak, de azok nem azonosak a manapság felhőborodókkal.

Akkor kellett volna felhőborodni, kedves mai felhőborodók! Ha nemes emberi indulatoknak akkor adtak volna teret, nem itt tartanánk. A „békebeli” felhőborodók ma evv csöppet sem háborodnak fel, ha egy-egy fasiztát elítélnék... sőt... (világ.)

Bevonják az ezerpengősöket

A németek és nyilasok által nyugatra szállított tekintélyes számú bankjegy visszavonásának megakadályozására a kormány rendeletet adott ki a pengő bankjegyek és érmék behozatalának eltiltása tárgyában. — Ezenkívül figyelemmel arra, hogy a nyugatra kiszállított bankjegyek mennyisége nagyrészt több milliárd névértékben ezerpengős címletekből áll, ami a csempészést a dolog természeténél fogva megkönnyíti és a valutapiacot már tűrhetetlenné váló spekuláció letérése és a pénz vásárlóerejének erőteljes megrövidése érdekében a kormány szükségesnek

látotta, hogy a Nemzeti Bank ezerpengős bankjegyeit a forgalomból azonnali hatállyal kivonja. A 4250/1945. sz. M. E. rendelet kimondja, hogy a Nemzeti Bank ezerpengős címleteit június 26-ig a Magyar Nemzeti Banknál, vagy a postahivataloknál nyugta ellenében letétbe kell helyezni; június 19-ig a bankjegyekkel még adót lehet fizetni. A letétbe helyezett ezerpengősök beváltásának módozatairól, mielőtt lehetséges lesz, intézkedés történik.

Az intézkedés nem érinti a Vörös Hadsereg kibocsájtotta ezerpengős bankjegyeket.

A hatósági orvosok is részt vesznek az újjáépítési versenyben

Dr. Hollósy tisztifőorvos levele a „Néplap“-hoz

A vezetésem alatt álló hatósági orvosi kar felkérésre elhatározta, hogy a maga részéről is részt kíván venni abban a nemes vetélkedésben, amelyet az ország népe az újjáépítés és demokrácia szolgálatában végez. Ezért felajánlja a maga részéről, hogy Debrecen lakosságát, önkéntes jelentkezés alapján, teljesen díjtalanul tifusz, paratifusz a) és paratifusz b) védőoltásban részesíti.

Az oltás háromszoros. Az első napja: június 17-e, vasárnap, második napja: június 24-e, vasárnap és harmadik napja: június 1-e, vasárnap. Ideje: 8 órától 2 óráig. Az adminisztráció teendőit a tisztifőorvosi hivatal tisztviselői kara szintén önként vállalja.

A harmadik oltás után mindenki oltási bizonyítványt fog

kapni. Az oltás semmiféle komolyabb kellemetlenséget okozó következménnyel nem jár, haszna azonban a megváltozott egészségügyi körülmények következtében — a fenyegető tifuszjárvánnyal kapcsolatosan — óriási jelentőségű.

Az adminisztráció és az oltás gyorsaságának biztosítása végett azt kérnénk a közönségtől, hogy az oltásra jelentkezők egy darabka papírra írják fel nevüket, korukat, foglalkozásukat és lakásuk címét. Ezt a darabka papírt az oltásra jelentkezéskor a nyilvántartást vezető tisztviselőnek adják le. Az oltás helye a Dégenfeld-tér 2. szám alatt lévő Szegénybeteg Rendelő, ahol egyszerre három hatósági orvos fogja végezni a védőoltást.

Házfelügyelők szakszervezetének felhívása

A debreceni házfelügyelők szakszervezetének vezetősége felhívja a debreceni háztulajdonosokat és házfelügyelőket, a Polgármester Úrral egyetértésben a jog- és pénzügyi bizottság rendelkezéseinek pontos és szigorú betartására.

E rendelkezés tartalmazza ugyanis a házfelügyelők már igen régen megérdemelt lakbérszállékának felemelését, a kapunyitás díjazását, valamint az arra érdemes bérlőnek kapukulcsát díjazását. Utóbbi a házfelügyelő és bérlő kölcsönös megelégedése alapján.

Igen sajnálatos és elítélendő panaszok érkeznek be vezetőségünkhez ezen rendelkezés végrehajtásával kapcsolatban. Sokan nem akarják megérteni, hogy az a házfelügyelő, aki a köz érdekeért, városunk tisztaságáért és egészségének fenntartásáért — de legfőképpen a bérlő egészségének megóvása érdekében, a rendért és tisztaságért kora reggel és este, de legtöbbször a napnak különböző óráiban is, szennyezt és piszkot takarít, éjjel pedig a bérlő vagyona feletti is őrködni van hivatva. — már igen régen megérdemelte volna nemcsak ezt a fizetést, hanem sokkal többet a mai megélhetési viszonyoknak megfelelően.

Kérünk tehát minden háztulajdonost és bérlőt, hogy tegyen magának egy kis számítását és lássa be, hogy a mai alacsony lakberek mellett mily csekély kis töredék az a jelen helyzetben, amit a fentírt munkáért ad és hogy mit vásárolhat érte?

Fenti rendelkezés határozottan kimondja, hogy a kapukulcs csak a házfelügyelőt illeti meg és tarthatja magánál. Éspedig azért, hogy a felelős és bujkáló egyéneket, valamint a mai rendet megbolygattani

igyekező reakciók elemeket ellenőrizni, illetve elfogni és az illetékes hatóság-hoz juttatni tudja.

A jog- és pénzügyi bizottság a kapukulcsra vonatkozólag díjmegállapítást azért nem hozott, mert az egyes házaknál az arra érdemes bérlőknek esetlegesen kapukulcsmegváltása esetén a házfelügyelő birta annak díj-megállapítását.

A kapukulcs mindenkor a házfelügyelőt illette meg. Ma pedig a helyzet szigorúan megköveteli, hogy a házfelügyelő minden házbanlakót ellenőrizni tudjon és mindenképp szívesen adhasson. Így tehát bárkinek a birtokában bármilyen címen kapukulcs van, azt köteles a házfelügyelőnek átadni. Ezt az arra érdemes bérlők (csak főbérlők) a fentírt módon megválthatják.

Előfordultak sokszor olyan esetek, hogy mikor a bérlőnél volt a kapukulcs és este későn vendégei látogattak, — felelősségből vagy szíves közönségből a kaput nyitva hagyták és ezért az ellenőrző hatósági közegek a felügyelőt vonták felelősségre és nem egyszer meg is büntették.

Ha tehát ilyen esetek és ehhez hasonlóbb kellemetlenségek keletkeznek a jövőben, — úgy a szakszervezet útján a legszigorúbban fogunk eljárni és megkapja méltó büntetését mindenki.

Egyben felhívjuk a házfelügyelő kartársak figyelmét, hogy aki még szakszervezetünkbe nem iratkozott, be, f. hó 24-én d. u. 2—6 óráig iratkozzék be. Beiratkozni lehet: minden szerdán és csütörtökön d. u. 5—7-ig és vasárnap d. u. 2 órától a gyűlés alkalmával a szakszervezeti székházban. Arany János-u. 2. sz. I. em. Szabó Lajos titkárnál.

Felhívjuk minden kartárs figyelmét, hogy f. hó 17-én, vasárnap d. u. 2 órai kezdettel fenti helyen gyűlést tartunk. Minden új és régi kartárs pontos megjelenését kérjük.

Vezetőség.

Hol van Hitler?

Herriot, volt francia miniszterelnök egy cikkében felhívta az angolok, amerikaiak és az orosz hatóságok figyelmét, hogy foglalkozzanak Hitler hollétének kérdésével. Ne engedjék meg, hogy Hitler Spanyolország, vagy Argentína segítségével megmeneküljön. Zsukov marsallnak volt egy olyan értelmű nyilatkozata, mely szerint lehetséges, hogy Hitler jelenleg a szovjet megszállt zónán kívül tartózkodik és esetleg sikerült neki még távolabbi elmenekülni. Teljesen észszerűnek tartható az a feltevés, hogy Hitler egy megnyitvalévő légiúton elmenekült olyan helyre, ahol nagyobb biztonságban érezheti magát. Akárhová is menekült Hitler, a nyomozás számlának egy Berlinből kiinduló repülésnyi távolságra kell vezetniük. A legvalószínűbb hely, ahová Hitler menekült, Spanyolország. Tudjuk, hogy Spanyolországba naponta érkeznek német menekültek, az sínes kizárva, hogy vezérük hollétének leleplezése. Köztudomású tény, hogy Franco Hitler segítette uralomra. Lehet, hogy Franco nem mer nyíltan menedéket adni Hitlernek, de szökését elő akarja segíteni. Ha Hitler a nyílvanosság előtt iténék el, ez semmi szín alatt sem erősítené Franco amúgy is gyenge pozícióját a világ közvéleménye szemében. Spanyolországból azután Hitler útja Dél-Amerikába is vezethet. Lehet, hogy már éppen vitorlázik is a nyílt tengeren egy spanyol gyarmat felé, ahonnan majd tovább folytatja útját Brazília, vagy Argentína felé. E céltól még hátrahajót is igénybevehet. Mindent meg kell tenni Hitler hollétének feltedésére. Habozás nélkül közölni kell Francoval az angoloknak és amerikaiaknak azt az álláspontját, hogy szükség esetén fegyveres erővel is megsemmisítik a Franco kormányzatát, hogy Hitler rejtőzködési helyét felfedezzék. Ehhez a megfelelő erők rendelkezésre állanak és ez teljesen indokolt is volna — jelenti ki Herriot. — Azonban akcióba kell kezdenünk az Egyesült Nemzeteknek Hitler friss nyomán haladva. Patagóniát sem szabad kifelejtenuk a számításból, melynek olyan formánya van, amelyik nem rokonszenvezik a szövetségesekkel.

A Dohánygyár önkéntes munkavállalással veszi ki részét az újjáépítés munkájából

Salakot hordanak — dohányt vesznek a vagongyári munkásoknak

Üzemi látogatásaink során éppen abban a pillanatban toppanunk be a Dohánygyárba, amikor az üzemi bizottság ülésezik. Örömmel fogadjuk és mindjárt közlik is velünk a legfőbb elhatározást. Rövid számítás után rájövünk, hogy milyen tekintélyes megtakarítás ez az ingyen vállalt munka, mert egy köbméter salak elszállítása a mai fuvardíjak mellett legkevesebb 100 pengőbe kerülne.

A Vagongyárral való szíves kapcsolatok bizonyossága az újjáépítés munkájából vállalt feladat másik része is. A nőmunkások, mintegy hatszázan elhatározták, napi egy órai munkabérük összegét felajánlják arra a célra, hogy az összegyűlt pénzen a Vagongyár munkásai számára dohányt vegyenek és ezt ajánlékppen átnyújthassák az újjáépítésben olyan fontos szerepet jelentő gyár munkásainak. Még többet is szeretnének nekik juttatni — mondják — inkább 5k dohányozzanak, mint a spekulánsok és naplopók.

A Dohánygyár területén ugyanis 50 vagon salak halmozódott fel idők folyamán, ennek az elszállítása sokba kerülne és nem is kapnának hozzá megfelelő számú fuvarost. Egyhangúlag hozzájárulnak tehát, hogy

a rendes munkabérek felül legalább napi egy óra munkájával vagonokba rakják a salakot,

hogy ez rövid úton felhasználható lehessen vasúti újjáépítésnél. A szükséges vagonokat a Vagongyár hűcsálja rendelkezésükre és szállíttatja is el. A munkások csoportokra

osztották be magukat a salak eltakarításához, 25-ös csoportokban dolgoznak. Napi 75 órát. Ezzel a beosztással naponta 2 vagon töltenek meg, ami mennyiségben 36—38 köbméter salakot jelent. Rövid számítás után rájövünk, hogy milyen tekintélyes megtakarítás ez az ingyen vállalt munka, mert egy köbméter salak elszállítása a mai fuvardíjak mellett legkevesebb 100 pengőbe kerülne.

A Vagongyárral való szíves kapcsolatok bizonyossága az újjáépítés munkájából vállalt feladat másik része is. A nőmunkások, mintegy hatszázan elhatározták, napi egy órai munkabérük összegét felajánlják arra a célra, hogy az összegyűlt pénzen a Vagongyár munkásai számára dohányt vegyenek és ezt ajánlékppen átnyújthassák az újjáépítésben olyan fontos szerepet jelentő gyár munkásainak. Még többet is szeretnének nekik juttatni — mondják — inkább 5k dohányozzanak, mint a spekulánsok és naplopók.

A salak eltakarítását, hogy ezzel is példát adjanak, a gyár vezetőségének és üzemi bizottságának tagjai kezdtek meg. Ők töltötték tele salakkal az első két vagon.

Nyílt levél

a „munkás” intéző szaktárshoz!

Június 13-án a „Népszava”-ban megjelent, munkásegységet támadó cikkére a következőket válaszoljuk: Sajnálattal kell megállapítanunk, „munkás” intéző szaktárs, hogy Ön volt az, aki a június 5-én megtartott vasutas gyűlésen „munkás”-nak nevezte magát és nem intézőnek, mert hisz civilruhát hordott. Nem esoda hát, ha a „Népszava” tudósítójá tévedésbe esett az énevezésénél.

„Munkás” intéző szaktárs, Ön ugylátszik feledékeny! Nem emlékszik debreceni és püspökadányi tetteire, amikor is

profotia és hasbarúgta az alája beosztott munkásokat.

Emiatt fegyelmű is volt folyamatosan, de az Ön személye miatt ezt elcsusztolták. Debrecenben mint vezénylő fizet a munkásokkal szemben tanúsított magatartásáért a munkáskínzó Abonyi Gyula volt állomásfőnök javaslatára főnökhelyetteslést léptették elő.

Nem tudjuk, mit csinált Szombathelyen, de biztos, nem azért dobták ki a nyilasok, mert ellenállt, akkor Ön nem lenne itt, hanem agyonlőtték volna. Valószínűleg kidobták, mert ott is ugyanazokat az eszközöket használta, mint Püspökadányban, ezt még a nyilasok sem tűrték. Egyébként tudomására hozzuk, hogy a szakszervezeti vezetőséget a munkásság választotta meg, akkor, amikor még egyetlen párt sem működött az állomáson. A választás titkosan történt és kifejezte a munkásság osztatlan bizalmát. Azt is őrtésére adjuk, hogy a szakszervezeti választások idején egyetlen pártszervezet, sőt párttag nem volt nemcsak a vasutasok, de a szakszervezet vezetőségében sem. A szakszervezet vezetőségét, bármennyire próbálna is állítani az intéző szaktárs, nem terrorral választották. Nem nevezhető terrornak az egyóras munkatöbblet kimondása sem, még akkor sem, ha ezt nem gyűlésen határozták el. Az egyóras munkatöbblet szükség is ugyan, hiszen az építőmunkások is ugyanezt ajánlották fel és ha a kisebbítő munkások elmentek volna, akkor az építőmunkásoknak nem lett volna segítségük. Az elmentek kőzül csak az emelte fel szavát ez ellen, aki nem szeret dolgozni.

kások elmentek volna, akkor az építőmunkásoknak nem lett volna segítségük. Az elmentek kőzül csak az emelte fel szavát ez ellen, aki nem szeret dolgozni.

Aki a vasút újjáépítése érdekében hozott egy óra munkatöbblet-re vonatkozó határozatot diktáltnának nevezi, az legalább is közönyös az újjáépítéssel szemben, ami pedig a demokráciának előrangú kérdése. Aki a vasút felépítése érdekében a munkatöbbletet nem vállalja, az a munkásegység ellen van, az szabotál és annak helye az internálótáborban van. És itt megjegyezzük, „munkás” intéző szaktárs, hogy amikor Nagy Antal szakszervezeti elnök cikke a „Néplap”-ban és a „Népszava”-ban is megjelent, Ön még nem volt a Szociáldemokrata Párt tagja.

De hagyjuk ezt! Ön pártpolitikai akar belátni a szakszervezeti életbe, holott tudnia kellene, hogy nem a villogás, hanem az anyúltes munka a cél. Mi, munkásifjak védöljük Önt, „munkás” intéző szaktárs, hogy az állomásokon már megerősödött munkásegységet szelrobhantani akarja és a két testvérpárt irányonalát gáncsolja, amélyet pedig Rákosi Mátyás és Szakasits Árpád jelölt meg. Biztosak vagyunk viszont afelől, hogy a Szociáldemokrata Párt meg fogja nézni az Ön múltját és jelenbeni magatartását és erőlyesen fog gátat vetni az Ön egységzavaró és felépítést gátló magatartásának.

MADISZ
Máv. forgalmi csoportjának vezetője.

Irodalmi Kamaraszínház

A Városi Zeneiskola előadótermében.
Ma pénteken, június 15-én
S c r i b e:
Egy pohár víz
Előadás kezdete 6 órakor

Vétel! Eladás!
Rádió készítés és javítás
BRAUN József kir. hg.-utca 5.

APOLLO-MOZI
Előadások: Iel 4, 5 és Iél 7, vasárnap d. u. 2-kor is.
Alipang,
fekete szultán
GARY COOPER a főszerepben
Izgalmas amerikai történet.

Petőfi-mozgó (volt Vigszínház)
Mai műsor: Ragyogó ameri ai hilm. Sylvia Sidney és Yoel Mc. Crea főszereplésével
„Zsákucca”
Orosz híradó
Előadások kezdete Iél 4, 5 és Iél 7-kor, vasárnap 2 órakor is.

Könyvelési szakicoda
Vörösmarty-u. 24.
TELEFON: 117.

Reha

Dr. Beer
egyre gyakr
Nemzeti Biz
ként, iparige
hogy magáns
megbízhatósá
zottság Szak
dítványa alap
pontra helye
zeti Bizottság

nem áll n
az ilyen n
és így nem
kérdéssel.

A követke
László elvtár

rámulatott
országból n
coltak ezre
hangem pat
meg a vár
Iéként a D
sok. Veszpr
tan nyilasok
és még m
lemben biz
gyakori lá
csendő. El
visszaszivar
riüket elrt
kenység

Rajk elvtárs
ajjításnak fel
Nemzeti Bizo

hozzájárt
Zentai elv
közbeszítve
elhelyezkedése

Dr. Riesz I
bilítációs re
küldött bizo
totta át, mely
társ potindit
bizottság az
előterjeszt. A
következők

Bünyvadi,
igazgatási i
következők
kal szembe

1919-es for
váltak, vagy
baloldali (k
demokrata,
tikai meggy
ség miatt b
továbbá ak
len hozott
indítottak
az üldözöt
nyújtottak.

kezes azot
látosokra le
eszközökkel
miatt indit
ez indokola
szagom kivü
euk alkalm
teltárgyat

Ezután Ra
bizották kér
házmegbizot
pártok küzde
rupció elleni
sen vidéken
lakók kíváns

Szakasits Á
sen a belügy
rendelettery
bizottak jo

Ma pénte
köz
Csárd
Előadás

Csokor
Te

Ma pénte
köz
Csárd
Előadás

Rehabilitációs rendelettervezetet terjeszt a budapesti Nemzeti Bizottság a kormányhoz

Dr. Beér János elvtárs közölte: egyre gyakrabban keresik fel a Nemzeti Bizottságot azzal — főként iparigazolvány-ügyekkel —, hogy magánszemélyeknek politikai megbízhatóságát igazolják. A bizottság Szakasis Árpád elnök indítványa alapján arra az álláspontra helyezkedett, hogy a Nemzeti Bizottságnak

nem áll módjában kivizsgálni az ilyen nagytömegű ügyeket és így nem foglalkozhat ezzel a kérdéssel.

A következő felszólaló, Rajk László elvtárs,

rámutatott arra, hogy Németországból nemcsak az elhurcoltak ezrei özönlének vissza, hanem patkányként rohanják meg a városokat és falvakat, főként a Dunántúlon a nyilasok. Veszprémben például nyilastan nyilastanoknak vallják magukat és még mindig német győzelemben bíznak. A Dunántúlon gyakori látvány a kakastollas csendőr. Előfordult, hogy ilyen visszaszivárgó tisztek fegyverüket elrejtve paráztánvevényeskedést készítettek elő.

Rajk elvtárs azt indítványozta, hogy állítsanak fel határrendőrséget. A Nemzeti Bizottság

hozzájárult a javaslathoz.

Zentai elvtárs a nem igazolt közbiztisviselőket más állásban való elhelyezkedéséről beszélt.

Dr. Riesz István elvtárs a rehabilitációs rendelet kidolgozására kiküldött bizottság jelentését nyújtotta át, melyet Rajk László elvtárs pótlindítványával együtt a bizottság az igazságügyminiszter elé terjeszt. A felterjesztés röviden a következőket tartalmazza:

Bűnvádi, fegyelmi vagy közigazgatási ügyekben hátrányos következménye nem lehet azoknak szemben, akik az 1918—1919-es forradalmakban részt vettek, vagy ezelőtt vagy azóta baloldali (kommunista, szociáldemokrata, antifasiszta) politikai meggyőződés és tevékenység miatt büntetést szenvedtek, továbbá akik ellen a zsidók ellen hozott törvények alapján indítottak eljárást azért, mert az üldözötteknek segítségnyújtottak. Kiterjed a rendelkezés azokra a munkaszolgálatosokra is, akik ellen fizetési eszközökkel való visszaélés miatt indítottak eljárást azzal az indoklással, hogy az országon kívül területre szállításuk alkalmával pénzt vagy értéktárgyat vettek magukkal.

Ezután Rajk László a házmegebizottak kérdését vetette fel. Házmegebizottak támogathatják a pártok küzdelmét a reakció, korruptió elleni harcokban és különösen vidéken szószólói lehetnek a lakók kívánságainak.

Szakasis Árpád javasolta, készítsen a belügyminiszter rendelettervezetet a házmegebizottak jogkörének megállapítására.

amit kiadás előtt pártközi értekezleten vitasson meg. Széll elvtárs az egyetemi ifjúság kérdésével foglalkozott. Néhány kimondottan fasiszta ifjúsági egyesület, mint a MEFHOSz is, nem vettek tudomást az idők változásáról és

szervezkedési kísérletet tesznek.

A bizottság kéri a belügyminisztert a MEFHOSz betiltására. Szóvaltette az egyetemi ifjúság igazolásának kérdéséről. Szerinte

a Németországból visszaérkező

diákokat feltétlenül igazolás alá kell vonni, az ittlmaradtak közül pedig azokat, akik valamely jobboldali egyesület tagjai voltak.

Szakasis Árpád elvtárs javasolta, hogy az ittlmaradtak közül azokat igazoltassák, akik ellen akár az ifjúság részéről, akár máshonnan feljelentés érkezik. Itt fontos szerepe lehet a magyar diákok szabadságfrontjának. A bizottság három tagját küldte ki a kérdés sürgős előkészítésére.

svár igazgatója. Azt nem teszi hozzá, hogy ő akarta felrobbantani a gyárat, mikor a németek visszavonultak.

Egy demokrata, egy nagyságosasszony és egy „sertéskirály”

Persze, vannak kivételek. Vannak, akik most is játsszák a „nagyfiút”. Kovács Gábor, volt rendőrfogalmazó, mikor még itt volt benn, egyszer nagy hangon oktatói kezdett egy detektívet: „Maga akarta megmutatni nekem, mi a demokrácia? Jobban tudom én azt.” De ezért aztán megkapta a maga tiznapos fogdáját.

A nők nehezen törődnek bele az internálótábor egyenlőségébe. Stettka Kálmáné, aki az István-malomból került ide népellenes magatartása miatt — több munkást internáltatott —, itt sem változott meg. Nevetséges, de tény: megköveteli a többi nőktől, hogy nagyságos asszonynak szólítsák.

Rauchbauer Ödönnek, a „sertéskirály”-nak volt egy eselődje, egy földmunkás, aki most rendőr az internálótáborban. A multkor egyszer ő kísért egy csoportot az erdőbe, ahonnan fát szállítottak be. Rauchbauer úr nem igen szokott ahhoz, hogy szálfákat vigyen a vállán. „Nem bírom vinni” — jelentette ki és meg akart állni. „Nem bírja?” — kérdezte a rendőr. — Hát én bírtam naponta háromszor az erdőbe menni, fát hordani, hogy meleg legyen a családunknak? Vigye csak nyugodtan. — Valami ügylőcsik, mégis csak változott ebben az országban. R. E.

Tizenötmillió pengő hitelt kap a kiskereskedelem Gerő elvtárs javaslatára

A kereskedelemügyi miniszter 15 millió pengőt bocsát hitelformájában a fontosabb közellátási cikkeket drasztikusan kiskereskedők rendelkezésére. Az előkészítő tárgyalások most már befejezést nyertek és így a kereskedők most már igényelhetik a szükséges hitelt. Őt budapesti nagy pénzintézet kapcsolódott be ebbe az ak-

cióba, úgymint a Budapest Székesfővárosi Községi Takarékpénztár, a Magyar Államias Hitelbank, a Pénzváltó Bank, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár és a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank. A hiteltre igényt tartó kereskedők az általuk választott pénzintézeteknél nyújthatják be igénylésüket az ott kapható ürlapok

felhasználásával. Az igénylési kérelmek egy döntőbizottság elé kerülnek. A hitel váltóhitel formájában kerül folyósításra. A hitelidőtartam általában hat hónapra terjedhet. A bizottság feladatának tekintik, hogy csak olyan kérelmek nyerjenek teljesítést, amelyek gazdaságilag is indokoltak.

Egy internálótábor, amit nem lehet az üdülőteleppel összetéveszteni

Az utolsó hetekben több pesti lapban jelentek meg riportok az internálótáborok életéről. A riporterek lerántották a leplet az ottani felháborító viszonyokról, bemutatták, milyen üdülésben van része a világtörténelem legelvetemültebb gonosztevőinek. Tekintettel arra, hogy Debrecenben is hangzanak el olykor kifogások az itteni internálótáborral kapcsolatban, saját szemünkkel akartunk meggyőződni a valóságról s meglátogattuk a táborot.

Hallottunk olyan véleményt már, hogy az internáltak nem keresik meg azt, amibe az ellátásuk kerül. Itt ez sincs. Az internálótáborot kölcsönpénzből állította fel Gáspár felügyelő, a parancsnoka, mert a pénzügyminiszter nem tartotta fontosnak, hogy erre a célra pénzt adjon. Ma már a tartozás utolsó fillérig megtérült. A tábornak 200.000 pengőt érő élelmiszerraktára és 120.000 pengő készpénze van. Nyolcezer pengőt ajándékoztak a deportáltaknak, kétezret a Nemzeti Segélynek.

hogy a nyilasok sonkát, kalácsot, vaját, cseresznyét esznek, amit hozzátartozóik adnak nekik mindennap. Nos, Debrecenben a menü: reggel tésztaleves, délből rántottleves, este megint tésztaleves és napi 20 deká kenyér. Látogatás minden hónap első vasárnapján van, akkor be lehet adni egy háromkilós csomagot.

Életükben először — a közért dolgoznak a fasiszták

Az első vád, ami el szokott hangzani, hogy a nyilasok jól élnek, esznek-isznak és nem dolgoznak.

A debreceni internálótábornak 550 lakója van, ebből naponta átlag 10 nem vonul ki munkára, mint gyengélkedő.

azonban otthon ezek is dolgoznak, konyhakertben, műhelyekben és a ház körül. Ébresztő 1/5-kor, 7-kor mindenki a munkahelyén van, bármilyen távolságban is legyen az. Másfél óra ebédszünettel 6-ig tart a munka, 8 óra körül jár az idő, mire a táborba érnek, 9-kor takarodó. A napi eseményekről pontos könyvet vezet az iroda, ebből mindennap megállapítható, hogy hol dolgoznak és mennyien. 20 ember — egyetemi gépház — olvassuk a könyvben. Itt szent lapátolnak, ami által lehetővé teszi a fontos szövegterjesztést. 65 ember — Hortobágy. Itt cséplés, rizstermelés folyik. A reptőlétérén szemetet, romot takarítanak, a városban a villamosossinákat csinálják, a legnagyobb rész pedig a környező gazdaságokban tengerit tör. Kapál, általában mezőgazdasági munkát végez.

Nem volt alapítvány a belügyminisztériumnak az a megállapítása, hogy Magyarországon a legjobb internálótábor a debreceni s hogy mint ilyennek, az egész országban híre van. Valóban, amellett, hogy az állam nem fizet rá, innen nem szökött még meg senki, itt rend van, tisztaság (minden este kötelező a zuhanyozás, fertőtlenítés és főleg a munka és fegyelem.

Ha a nagy könyvet végigpergetjük, amelyben a tábor lakóinak névsora van, sok „nagy név”-vel találkozunk oldalain. Olyan emberek neveivel, akik a fasiszma sötét éveiben a város életének és vagyonának urai voltak. Dr. Kozma György közjegyző, kormányfőtanácsos, Imrédy pártjának helyi elnöke, Nagy Béla, az Ügyvédi Kamara elnöke, Stieber József, városi műszaki tiszt, Kovács János, a Baross Szövetség igazgatója, Veréb Lajos börtényáros és Rauchbauer Ödön földbírtokos, hogy csak a legismertebbeket említsük. De, mikor végigjárjuk a táborot, katonás

Miért volt szükség a Tanárképzőre?

A mult rendszer nagyon tisztában volt azzal, hogy az iskolákon át milyen hatalmas eszköz áll a rendszer fenntartásának szolgálatában. Igyekezett is ezen a téren a fokozott ellenőrzést kiépíteni. Aki tanulni akart, akár bel-, akár külföldön, annak alá kellett vetnie magát az állami ellenőrzésnek. Ha meg tanítani akart, vagy tömegek előtt szólni, annak egyenesen csendőrt állítottak a háta mögé. Ezt a csendőrszerepet látította be a külföldön tanuló szerencsétlen magyar diák mellett a Collegium Hungaricum, a tanárjelölt mellett a Tanárképző Intézet és a teológus mellett a Lelkészképző, mely a Tanárképző után és annak mintájára létesült.

Miért volt szükség Collegium Hungaricumra? Nagyon szép szavakkal tudták ezt megokolni, de a főelv az volt, hogy figyelemmel tudják kísérni a külföldön élő magyar diákok, nehogy az valami olyat lásson meg ott, ami „megméltózná” a lelkét, nehogy érezze a szabadságot és önállóságot. Inkább érezze, hogy az államhatalom a „hána alá nyul” minden lépésében „támogatja”. Kényelmesen is élhetett ezekben a Collegium Hungaricumokban a diák. Mindene megvolt: egyszerű könyvtára, barátai, tanárai, csak éppen nem volt értelme, hogy mindezért külföldre menjen. Az a budapesti filozófiai professzor, aki egész külföldi idejét a C. Hungaricum könyvtárában töltötte, ugyanezt itthon is meg tudta volna tenni ugyanolyan eredménnyel.

Miért volt szükség a Tanárképzőre? Ezt is szépszavú okokkal tudták alátámasztani. A tanári pályára készülőök gyakorlati kiképzése céljából... stb. stb. Az állam nem bízott meg az eléggé jobboldali beállítottságú egyetemben, szüksége volt egy szellemi csendőrré, bele akart látni, bele akarta diktálni saját elveit és céljait annak az embernek minden egyetemenyére.

akit odaenged a katedrára, a gyermekek elé. Az egyetemi tanárszabadság keretében ezt nyíltan nem lehetett megtenni. Konstruált tehát egy Tanárképző Intézetet s odaállította — elvben — az egyetem mellé. — gyakorlatban — az egyetem fölé, hogy ügyeljen s ha lennének repitenskedő József Attilák, akik az „aljai jóindulatú” útbiztosítást nem akarnák elfogadni, akkor a Horger Antalok jelentsek ki: Már pedig belőlük nem lesz tanár. S elvégre is, mit tudja azt az egyetem és az a Professor, hogy mi kell egy jóvendőbeli tanárnak? Mit értenek ezek ilyen kérdésekhez? Ezt csak a Tanárképző és a szakkorrepetitor tudhatja s tudnia is kell. Pontosan szakok és évfolyam szerint minden paragrafusokban van „lefektetve”. Nem a tudomány, a tudás és az egyetem volt fontos, hanem a szabályzat betartása és a Tanárképző.

Vigyázott az állam szigorúan, hogy az egyetemekre az ország jelentős többségét kitevő munkás és paraszt proletáriátus „veszedelmes” gyermekei legfeljebb 1—2 százalékos arányban képviseltessek magukat, illetve külön gonddal vigyáztak s a leglőbb József Attila sorsára jutottak.

A polgári osztály gyermekei már nem voltak olyan veszedelmesek, de az egyetem maga is vigyázott arra, hogy ezek „megfelelő” oktatásban részesüljenek, a Korszaki Honvédelem és a jobboldali beállítottságú professzorok útján. De a jóvendő tanárok felügyeletét már nem merete az állam az egyetemre bízni. Arra nézve ő maga ügyelt fel. Ez már nem tudományos, ez már állampolitikai kérdés volt. Felügyelt és ellenőrizte a jóvendő tanár minden egyes agyszójtjának, minden vibrálását oly jól kikapított és kigondolt megszervezettséggel a Tanárképzőn keresztül, mint ahogy felügyelt a külföldön élő diák minden lépésére a Collegium Hungaricumokban.

Csokonai-színház
Telefon: 110.
Ma pénteken, június 15-én
közki-ván-ára
Csárdáskirálynő
Előadás kezdete 8 órakor

HIREK

A mezőgazdasági munkálatok zavartalan elvégzését biztosíthatja a saját részére mindenki,

aki a mezőkövesdi mezőgazdasági szakmunkásokat saját gazdasága részére leszerződte. A munkaadónak legalább két hónapig tartó megszakítás nélküli munkavégzésre kell biztosítani. A munkavállaló viszont köteles magát, a munkaadó kivételével, legalább f. évi november hó 15-éig lekötött magánát a munkaadónál.

A mezőkövesdi mezőgazdasági szakmunkások elvállalják minden, a mezőgazdaságban előforduló munkálatnak az elvégzését habíber mellett, amelyet az alábbiakban fogunk ismertetni. Ugyancsak vállalják munkások részben aratást, részben cseplést, részben tengeritörést, részben napraforgóbetakarítást stb., szintén az alább ismertetett feltételek mellett.

Egy naptári hónapra eső havi munkabére az I. osztályú, teljes munkabírású mezőkövesdi mezőgazdasági szakmunkásnak 100 kg. búza, 100 kg. roza, 100 kg. árpa, 100 kg. szemeszter, 100 kg. napraforgómag, 100 pengő készpénz, élelmiszerrel, amelynek kiméréte egy naptári hónapra 20 kg. gabonaliszt, amelyből 5 kg. főzöliszt, 10 kg. tengetliszt, 2 kg. szalonna, 2 liter olaj, 0,5 kg. zsír, 0,5 liter ecet, csak abban az esetben és oly mennyiségben, amennyit egy személyre havonta a közelhatal rendelkezőre bocsát, vagy amennyiben a gazda be tudja szerezni.

II. osztályú munkás havi munkabére: 20%-kal kevesebb, mint az I. osztályú munkásoknál.

Részben aratási és hordási munkálatok elvégzéséért élelmiszerrel, illetve a learatott terményekkel, illetve a

szemtermésből minden 8-ik részt köteles a munkaadó kiszolgáltatni a vállalkozó aratónak. Amennyiben a cseplést a munkások végeznék, úgy az elcséplést termény 4%-a illeti meg őket, élelmiszerrel.

Részben tengeritörés összes munkájával, úgynevezett tisztalárlóra elvégezve, egyenlőre a letört tengerinek, ha tők lehordása is szóba kerül, úgy egyhatedet kapják a letört tengerből a munkavállalók.

Napraforgó lebuzázása, a szár levágása, kúpokba rakása és a szem kicseplése, valamint megrostálása fejében a munkavállalók a rostált napraforgó egyhatedet kapják.

A szalma, kóró és tők teljes egészében a gazdaságé.

A munkások Mezőkövesdről történő le- és visszazállítása, valamint munkakeresmenyüknél Mezőkövesdre való szállítási költsége a munkaadót terhel.

Fenti megállapodást a mezőkövesdi mezőgazdasági szakmunkásokkal, a Hajdú vármegyei Gazdasági Felügyelőség közbenjöttével a munkaadók kötötték Öry István főispán, közellátási kormánybiztos, Szabó Kálmán, Debrecen város polgármestere, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara, a Debreceni Gazdasági Egyesület, az összes politikai pártok, a Munkabérmegállapító Bizottság kiküldöttje és a Földművelésügyi Szakszervezet jelenléteben, illetőleg hozzájárulásával.

Aki Mezőkövesdről a fenti feltételek mellett mezőgazdasági munkást önhajt leszerződte, ily irányú igényét azonnal, de legkésőbb f. hó 20-ig jelentse be Debrecen város Termelési Bizottságánál, Lovász László titkárnál Városháza, felelőlet, Gazdasági Ügyosztály. Ugyanitt nyer az érdeklődő részletes felvilágosítást ez ügyben.

MEGHÍVÓ. A Nemzeti Bizottság 1945 június 16-án, szombaton délelőtt 11 órakor a városháza 16. számú szobájában ülést tart. Juhász Nagy Sándor, elnök.

A FUTURA elhatározta, hogy 30.000 kg lisztet és 15.000 kg napraforgómagot bocsát Gerő Ernő kereskedelmi- és közlekedési miniszter rendelkezésére, hogy azt oszti azok között a vasutasok között, akik kitűnő eredményt értek el az átállítási munkájában.

Hajdú vármegye Földbirtokrendező Tanácsának Debrecen város területén lévő földbirtokokra vonatkozó véghatározata a városháza hirdetőtábláján 8 napra közszemlére van kitéve.

A debreceni Egyetemi Kör a tanárképzés kérdésében az ankétet má, pénteken délután 5 órai kezdettel tartja meg a MaDISz Bika-beli helyiségének előadóterében. Előadó: dr. Karácsony Sándor.

A honvédelmi minisztérium saját, film és propaganda osztály, Budapest, VI. ker. Benczur-u. 41., felkéri mindazokat, akik a háború alatt a németek ellen partizán-harcokban résztvettek, tanúkkal és hiteles adatokkal igazolva, írják meg és pontosan küldjék be a harcok történetét, pontos helyének és idejének megjelölésével, ha lehet fényképpel együtt. Írják meg, milyen kitüntetésben részesültek. A sajtóosztály a benyújtott adatokat feldolgozás céljából kéri.

Esti tanfolyam kezdődik a Simai gyorsíró iskolában, Piac-utca 73.

VASARNAP DELELŐTT 11-től 1-ig a Debreceni Népzenei Szakszervezet a Dery-téren térzenét ad a Nemzeti Segélyjára.

A „Debreceni Egyetemi Kör” mint a MaDISz egyetemi tagozata a Bika dísztermében f. hó 16-án, este 8 órakor kezdődő és reggelig tartó műsoros táncestélyt rendez, melyre mindenkit szeretettel vár a rendezőség.

A főigazgatóságnak és a Nevelés Szakszervezetének szombat délelőtti közös összejövetelén Kardos Pál dr. tart előadást „Nevelés demokráciájá” címen. Az előadás után nagyon fontos, a szakszervezet tagjaira vonatkozó kérdések megtárgyalása kerül sorra. Az előadás helye a MaDISz helyisége, kezdete 9 óra.

Dr. Horvát Jenő ügyvéd irodáját Verbőczy-u. 6. szám alatt újból megnyitotta.

őzv. Fogarassy Györgyné Veress Mária

80 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délelőtt 11 órakor lesz a disztravatólozteremből a ref. egyház szertartása szerint. Gyászolják: Szerető gyermeké, veje, unokája és a kitorjolt rokonság. Lakás: Hajnautca 15. Minden külön értesítés (gyászlap) helyett. **Gebauer** temetkezési vállalat.

SZAKSZERVEZETI HIREK

Kártyossegédék ma este munkából jövet fontos ügyben értekezletet tartanak a szakszervezetek székházában.

Felhívjuk a vas- és fémiparban dolgozó ifjúmunkásokat, fiatal segédek, tanoncokat és segédmunkásokat, hogy gazdasági és műhelyproblémák megbeszélése végett ma este 6-kor jelenjenek meg Arany J.-u. 2. sz. II. em.

Felhívjuk a nőiszabó és fehérmű-készítő iparban dolgozó fiatal segédcélnyokat, tanoncokat és segédmunkás leányokat, hogy gazdasági és műhely-problémák megbeszélése végett ma este 6 órakor okvetlen jelenjenek meg Arany J.-u. 2. sz. alatt, II. emelet.

Famunkás vezetőségi tagok szombat d. u. 5 órakor ülést tartanak fontos ügyben.

Bőripari munkások ösztörszervező szombat d. u. fél 6 órakor, ülést tart. Gyógyszerés és gyógyszeripari munkások szombat d. u. egyenred 6 órakor taggyűlést tartanak.

Felhívjuk az utcai bizalmiakat, hogy szombat d. u. 4 órára fontos ügyben jelenjenek meg a szakszervezetek székházában.

Autófuvarozó-szakszervezet szombat d. u. 5 órakor szövetkezetalakító taggyűlést tart, amelyen saját érdekében minden tag feltétlenül jelenjen meg.

A Magyar Közalkalmazottak Országos Szabadszakszervezete június 23-ára Budapestre országos taggyűlést hívott össze. Erre a debreceni csoport is meghívást kapott. A kiküldöttnek megválasztása céljából a debreceni közalkalmazotti szakszervezetek vezetősége június hó 16-án délután 4 órakor az itéletábla I. em. 35. sz. termében összülést tart a azon a kiküldöttetk utatelmiségi szakszervezetek helyi és központi vezetőségét. A gyűlés összehívói az érdekeltek pontos megjelenését kérik.

A MAGYAR DEMOKRATIKUS IFJUSÁGI SZÖVETSÉG

június 16-án, szombaton délután 5 órai kezdettel tartja meg negyedik kultúrdeputánját a szövetség helyiségeben,

„MUNKASÍRÓK” címmel.

Tanulmányok, versek, előadások, novellák, szavaltatok, zenészsámok. Híet, szabad szó, közös megbeszélés, közös munka...
Beléptidij nincs!
Mindenkit vár a Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség kultúresportja.

Be kell jelenteni az elhagyott javakat

A nemrégiben megszervezett Elhagyott Javak Kormánybirtossága rendeletet bocsátott ki az elhagyott javak bejelentési kötelezettségéről. A rendelet felsorolja az összes ingóságokat, amik a rendelet alá esnek és kimondja, hogy nem büntethetők meg azon személyek, akik bejelentik, hogy elhagyott holmi van a birtokukban, ha azt be is szolgáltatják. Ellenkező esetben azonban sikkasztásért felelősségre vonható.

Vidéken a községi előjárásnak kell a bejelentést írásban megtenni, illetve a bejelentett tárgyakat beszoigáltatni. A rendelet kimondja, hogy ingóságokat és könyveket akkor is be kell jelenteni, ha azt könyvtárak, vagy közületek vették át.

Piaci árak

BAROMFI: Sovány liba 300-350 P párja. Kisliba 560-580 P párja. Kacsa 420 P párja. Kékacsa 220-280 P párja. Pulyka 1300 P párja. Tyúk 420-580 P párja. Csirke 250-280 P párja. Kiscsirke 45-50 P párja.

Beszámoló: hizott liba, kacsa nincs, pulyka kevés, a többiből erősebb felhozatal. Ma átlagos piac volt, különösebb szélsőségek nélkül.

TEJTERMÉK: Juhturó 84-100 P P kg. Tejfel 36 P kg.

Beszámoló: a nyílt kínálat teljesen kevés és jelentéktelen.

KERTI VETEMÉNYEK: Burgonya 100 P mészája. Ujburgonya 10-16 P kg. Bab 2-2,50 P kg. Zöldbab 35-40 P kg. Borsó 6-14 P kg. Söcska 7-12 P kg. Spenót 8-10 P kg. Káposzta 24 P drb. Karalábé 4-4,50 P drb. Újrépa 6 P csomója. Zöldsg 1-1,50 P csomója. Hagyma 5-8 P csomója. Foghagyma 80-150 P drb. Saláta 1-1,50 P drb. Tök 16-24 P drb. Paprika 5-8 P drb. Zeller 12 P kg. Gomba 40 P kg.

Beszámoló: keltápostya, karfiol, retek nincs, sóska, spenót, paprika, tök, zöldbab kevés, a többiből erős felhozatal. Közepes, erősödő piac, szilárd, illetve lanyhuló árak.

GYÜMÖLCS: Eper 15-36 P kg. Csereznnye 14-40 P kg. Meggy 26 P kg. Ribizli 25-28 P kg. Dió 60 P kg. Egres 7-8. 8,50. 9 P kg.

Beszámoló: meggyből, ribizliből, dióból, egresből kevés, eperből, csereznnyéből erős felhozatal. Normális piac, lanyhuló árak.

Dr. Naményiné gyorsíróiskolájában júniustól tanfolyamkezdés. Lincolum-ház, Piac-u. 58.

Debrecen-Budapest
és vissza, gumiszekeres sáfráncok, val áru- és bútorzállítást vállal.
MÜLLER H. FIA szállító
Müller Miklós

Ipartestületi közlemény

A sötét-szakosztály tagjai ma délután 3 órakor az Ipartestület helyiségében pontosan jelenjenek meg Targy: Forgalmiadó és egyebek. Elnökség

SPORT

Sportházasági hír. Kiss Ferenc a DMTE jeles fedezett, szombaton d. u. 5 órakor tartja esküvőjét a Kossuth-utcai templomban.

Felkérem a debreceni Szabadság Kerékpáros Egyesület vezetőit és tagjait, hogy ma délután 6 órakor az Egyetemi Sporttelepen megtartandó edzésen, az utána következő osztaggyűlésen rendkívül fontos megbeszélés végett jelenjenek meg. Fassy.

Hirdetmény

Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál a 49/1945. b. gy. sz. határozat értelmében a f. évi június 27. napján tartandó törvényhatósági bizottsági rendes közgyűlésen választás utján betöltés alá kerülő fogalmazási szakbeli állásokra a 11563/1945. I. sz. alatt kiírt pályázati határidőt f. évi június hó 22. napjának déli 12 órájáig meghosszabbított. Polgármester.

Felelős szerkesztő és kiadó: **DR. TARISKA ISZVÁN**. Szerkesztő: **VILÁG MIKLÓS**. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debrecen, Ferenc József-út 28. sz. II. emelet. Telefonszám: 254. Nyomatott a „Szabadság” nyomda- és kiadóvállalat körforgógépén. Felelős nyomdaigazgató: **MÉNÉS JÁNOS**.

Blum Piac-utca 21. szám, Szeszlinára vasúzlet mellett.
Mindenféle új méteres textíliatú térfű és női ruhát a legmagasabb napi árrban vesz.

APRÓHIRDETÉSEK

ALLAS
Egy házmaster felvételt lakással. Vilmos császárkortú 46. Jelentkezés a MaDISz központban, Bika-felelemet, d. e. 10-11-ig. F. 73

Bentlakó mindenek leányt, azonnalra is felveszek. Simó Teleki-u. 60. Ny. 34

Egy gyors- és gépirónó felvétetik a MaDISz központban. Jelentkezés reggel 9 és 10 között Bika-felelemet. P. 73

EGYÉB
Eladó egy 5+2 üzemi-kes csúsz-szuper Standard rádió József kir. ng.-u. 2. hálszobák. Megtekinthető a délelőtti órákban. 301

Egy pár 37-es parafatalpú cipő eladó. Kálmán-ter 10. sz. 300

Eladó egy daergép, fejmosótól, 3 fűtő kazlósáritógép, búra, egy keményfaúgy, egy nagy asztal, 24 személyes. Érdeklődni Hatvan-u. 19. fodrászat. 228

Aranyat, ezüstet, fogaranyat, ezüstöt magas árrban vesz Blattner, Ceapo-u. 83. 296

Épületanyagok és cserép eladó. Érdeklődni lehet. Boldogfalva-utca. 19. sz. 295

Eladó egy jókarban lévő szekrény, gramofon lemezszekrényvel, lemezzel és tüvel. Megtekinthető délután 4 óratól este 7-ig Vörösmarty-u. 15. szám alatt. 294

Eladó egy gyermek sportkoci és egy 37-38-as női bőrtalpú cipő. Dugovics Tivósz-u. 12. 292

Épület és hirkat javítást vállalom. Szent Anna-u. 7. sz. 290

Veszek 50 kilogrammos használt, jókarban lévő papírzsákok. Weisz festéküzem, Hatvan-u. 8. 289

Nagytemplom helyreállításához ócska és új építési anyagokat vagy bombaszerelt épületeket lebontásra veszek. Birtosi út-12. 297

Szoptatos anya anyatejet elad. Kishegyes-úti szúk-széklyák, IX. épület, 125. ajtó. 288

Pluszbeléssel férfi felkabát eladó. Szoboszló-úti bérház, „E” 2. 284

Rókamie és hencser kapható Major kárpitosnál, Péterfia-u. 26. 267

Kombinált szekrény, fotélek, rókamir, hálószoba. Piac-u. 79. Bútorüzlet. Sz. 35

VAGYONMENTŐ Bádógos-utca 1. Vesz és elad lakberendezési bútorokat, háztartási cikkeket, regisztereket. 634

Mindenféle bombaszerült bútorokat veszek, Teleki-utca 6. 208

Kerékpárt, varrógépet eladok, veszek. Női, férfiszabó és bőrvarrógép nagy választékban. Bobin és mindenféle alkatrészek raktárban. Karsay műszerész. Magyar GYÖRNY-ter 9. 243

NANASSY Lajos Kárió és villamosság veszi, javít, elad. Piac-utca 87.

Női kalap és turtán anyagokat és hozzávaló keltéket veszek. Teleki-u. 27. 200

Órákat veszek, eladok. Javítok. Schiffmann, Hatvan-utca 6. Ny. 95

Eladok, veszek bútorokat, rókamiet, fotelszeket, hógépet, perzsa- és mas szőnyeget. Mezei, Vörösmarty-u. 12. 130

Cyapljut, angoraszőrt legmagasabb árrban veszek vagy szövetet elcserelem. Friedlaender, Istó, Hatvan-u. 37. 121

Kerékpár zománcozott, hagosztást, varrógép-és kerékpárjavítást szakszerifen készit Részter műszerész. Szélfőrom-utca 12.

OLCSÓN és jól étkezhet újra a PÁLL sörözőben

Szelle

Az orszátesre összpantott hied elpusztult bolt házak szerzte vígát. A nemzet kellett, hogy kire kötelezteni! A kell indulni az ipar és keringése, maradjatna a romok fe megindulni. lessége ez nak.
Felépíteni ha szemünk mokról, ha dolgoknak, hogy neme raink, épít meg a barba tást. Valam ben fekvő, lézzel nem élénk: az döntött kultú Evtizedek tudatos, apró mos munkáj minden efeje csak a nép nyitását, elő kultúra irán nak elpusztít fasiszta lél működtek er Hitler hidro nél: az orsz mokban áll. szeink még m tan állnak, teték volna tömegek lelke
A fővárosba nagyobb rész a kultúra újja szükségessége tőipar és me ipar elsőret problémái m ntra sem f szellemi feléról. Szinte álló erőket gatiják a lassó véstet és írt
A szellemi gos mozgalm felt, idegen t keten és érzo ma is Debrec zőinek nagyre nem is akarja a demokratiku világsodott, h bosványból kie van szüksége problémának is a népnevel tek pártolását, tokat hozni nem kell és ne Legutóbb az len szépirodalt évi 5000 pe gátása körül Most a színl kultúrától mentüzemmé alacsony napirendre. T nehéz anyagi